

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **U., a.s.** so sídlom v B., IČO: X., proti žalovanému **Mestu D.**, so sídlom v D., IČO: X., zastúpenému advokátskou kanceláriou H., s.r.o., so sídlom v D., IČO: X., o **zaplatenie 16 182,03 €** (487 500 Sk) s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp. zn. 6 C 205/2005, na dovolanie žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 2. decembra 2008 sp. zn. 10 Co 210/2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave z 2. decembra 2008 sp. zn. 10 Co 210/2008 **z r u š u j e** a vec vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Dunajská Streda rozsudkom z 15. apríla 2008 č.k. 6 C 205/2005-140 v spojení s opravným uznesením z 23. apríla 2008 č.k. 6 C 205/2005-142 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni do 3 dní sumu 487 500 Sk spolu s príslušenstvom bližšie uvedeným v rozhodnutí; zároveň mu uložil povinnosť nahradiť žalobkyni trovy konania. Vychádzal z toho, že žalobkyňa za účelom zriadenia svojej filiálky v D. prijala ponuku na nájom nebytových priestorov v budove C. vo vlastníctve žalovaného, ktorá je zapísaná na liste vlastníctva č. X. pre katastrálne územie D. (ďalej len „nebytové priestory“). Rokovania účastníkov konania o uzavretí zmluvy o nájme nebytových priestorov sa začali začiatkom roku 2003. Nájom bol schválený uznesením Mestskej rady v D. č. X.. Primátor žalovaného mesta listom z 24. apríla 2003 potvrdil žalobkyni, že do 20. mája 2003 môžu byť nebytové priestory uvoľnené pre účely zamýšľanej rekonštrukcie. Žalobkyňa listom zo 7. mája 2003 zaslala žalovanému návrh zmluvy o nájme nebytových priestorov. Z jeho strany bol tento návrh doplnený „o niektoré zmeny a chýbajúce údaje“. Následne žalobkyňa zaslala žalovanému list z 12. júna 2003, prílohou ktorého bol návrh zmluvy o nájme nebytových

priestorov so zapracovanými pripomienkami žalovaného; zároveň ho vyzvala, aby sa dohodli na spôsobe „zabezpečenia podpisu zmluvy“. S cieľom dodržať časový harmonogram nevyhnutnej rekonštrukcie nebytových priestorov a tiež stanovený termín otvorenia filiálky uzatvorila žalobkyňa zmluvu o dielo, predmetom ktorej bolo vypracovanie projektovej dokumentácie. Za vyhotovenú dokumentáciu zaplatila zhotoviteľovi 11. júla 2003 sumu 487 500 Sk. Listom zo 14. júla 2003 jej ale primátor žalovaného mesta oznámil, že na základe protestov obyvateľov sa mestská rada na rokovaní 30. júna 2003 uzniesla neprenajmať nebytové priestory v pôvodne zamýšľanom rozsahu. Na tomto skutkovom základe dospel súd prvého stupňa k záveru, že intenzívne rokovania o prenájme nebytových priestorov boli zavŕšené dosiahnutím dohody účastníkov o všetkých podstatných náležitostiach zmluvy o nájme nebytových priestorov. Žalobkyňa dokonca splnila jednu z podmienok uzavretia tejto zmluvy – pre účely zriadenia nájmu obstarala a zo svojho uhradila požadovanú projektovú dokumentáciu. Dokazovaním mal súd preukázať, že žalované mesto postupovalo nekorektne, porušilo pravidlá morálky a tiež povinnosť počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na majetku (§ 415 Občianskeho zákonníka). Vznikla mu preto povinnosť zaplatiť žalobkyni náhradu jej spôsobenej škody vo výške 487 500 Sk predstavujúcej výdavky žalobkyne spojené s obstaraním projektovej dokumentácie. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil súd prvého stupňa poukazom na § 142 ods. 1 O.s.p.

Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Trnave rozsudkom z 2. decembra 2008 sp. zn. 10 Co 210/2008 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že žalobu zamietol; žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov konania. Na odôvodnenie zmeňujúceho výroku uviedol, že i keď medzi účastníkmi prebiehali intenzívne rokovania ohľadom prenajatia nebytových priestorov, predsa len nebola medzi nimi uzavretá zmluva o nájme. Žalovanému nemožno uložiť povinnosť zaplatiť žalobkyni ako náhradu škody sumu vynaloženú za projektovú dokumentáciu, obstaranie ktorej predpokladala (neuzavretá) zmluva o nájme nebytových priestorov. Žalovaný neporušil všeobecnú prevenčnú povinnosť (§ 415 Občianskeho zákonníka). Pokiaľ žalobkyňa pred uzavretím zmluvy o nájme nehnuteľnosti uzatvorila zmluvu o dielo a mala s ňou výdavky, išlo len o jej riziko. Platný právny poriadok neupravuje zodpovednosť účastníka v prípade porušenia určitej povinnosti v štádiu prípravy zmluvy. V danej veci sa žalobkyňa nemohla dôvodne spoliehať na to, že v každom prípade bude zo strany žalovaného uzatvorená zmluva o nájme nebytových priestorov. Z vykonaného dokazovania nevyplývalo ani to, že by boli naplnené predpoklady zodpovednosti v zmysle

§ 424 Občianskeho zákonníka; nebolo totiž preukázané, že by škoda nastala v dôsledku úkonu, ktorým by boli porušené dobré mravy (neuzatvorenie zmluvy nemožno považovať za úmyselný úkon porušujúci dobré mravy). O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 2 O.s.p.

Uvedený rozsudok odvolacieho súdu napadla žalobkyňa dovolaním, ktoré odôvodnila tým, že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Nesúhlasila so záverom odvolacieho súdu, že bolo len vecou jej rizika, pokiaľ pred uzavretím nájomnej zmluvy obstarala projektovú dokumentáciu a uhradila náhradu za jej vyhotovenie. I keď právny poriadok Slovenskej republiky neupravuje zodpovednosť za porušenie povinnosti v štádiu prípravy zmluvného dojednania účastníkov, možno na tieto prípady aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka o všeobecnej prevenčnej povinnosti (§ 415 Občianskeho zákonníka). Rokovania žalovaného so žalobkyňou ako potenciálnou nájomníčkou prebiehali od začiatku roka 2003 a boli „vo vysokom štádiu rozpracovanosti“; už od začiatku apríla pri tom ale mesto vedelo o protestoch obyvateľov a o možnom ohrození uzatvorenia nájomnej zmluvy. Pokiaľ by o tejto situácii informovalo žalobkyňu, neobjednala by projektovú dokumentáciu. Mesto D. ale nechalo žalobkyňu neinformovanú, v dôsledku čoho v súlade s dohodnutým postupom poslala žalovanému 7. mája 2003 ako podklad pre vyhotovenie návrhu nájomnej zmluvy vzor zmluvy, ktorú žalobkyňa v obdobných prípadoch uzavrela. Na základe požiadavky žalovaného z 3. júna 2007 vykonala poslednú úpravu v zmluve o nájme nebytových priestorov a 12. júna 2003 odoslala žalovanému posledný odsúhlasený návrh zmluvy. Žalované mesto k zaslanému návrhu nemalo žiadne pripomienky, avšak spätne nereagovalo. Žalobkyňa so zreteľom na to, že v texte navrhovanej zmluvy zohľadnila všetky výhrady žalovaného, objednala v dobrej viere vypracovanie projektovej dokumentácie (ktorá mala byť podľa uznesenia Mestskej rady č. X. prílohou nájomnej zmluvy). Za vypracovanie tohto podkladu k nájomnej zmluve zaplatila zhotoviteľovi 10. júla 2003 sumu 487 500 Sk. V dôsledku špecifických požiadaviek žalovaného vznikli žalobkyňi obstaraním projektovej dokumentácie výdavky, ktoré nemožno považovať za bežné. Úhrada za ne vyjadruje škodu, ktorú jej spôsobilo mesto porušením prevenčnej povinnosti (§ 415 Občianskeho zákonníka). Až po vypracovaní a uhradení projektovej dokumentácie bolo žalobkyňi 14. júla 2003 oznámené, že Mestská rada v D. 30. júna 2003 zrušila svoje uznesenie č. X. s odôvodnením, že nebytové priestory možno prenajať len v menšom rozsahu. Žalobkyňi ale prenájom v menšom rozsahu nebol ponúknutý.

Následne mesto uzavrelo zmluvu o nájme nebytových priestorov s priamym konkurentom žalobkyne (D., a.s.). Zo všetkých uvedených dôvodov žalobkyňa žiadala, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zmenil tak, že rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdí.

Žalované mesto vo vyjadrení k dovolaniu poprelo opodstatnenosť dovolacích námietok žalobkyne. Zdôraznilo, že v žiadnom prípade nemalo v úmysle poškodiť žalobkyňu. Bolo jeho skutočným zámerom v roku 2003 uzavrieť s ňou zmluvu o prenájme nebytových priestorov, muselo ale reagovať na stupňujúce sa protesty obyvateľov a v ich dôsledku upustiť od realizácie zámeru v pôvodnom rozsahu. Medzi účastníkmi nebolo sporné, že na základe vzájomnej dohody považovali za jeden z predpokladov pre uzavretie zmluvy o nájme nebytových priestorov aj vyhotovenú a žalovaným schválenú projektovú dokumentáciu; nedošlo však medzi nimi k dohode o termíne vypracovania projektovej dokumentácie. Pokiaľ žalobkyňa napriek tomu na základe vlastného rozhodnutia (podľa názoru žalovaného predčasne) objednala projektovú dokumentáciu, sama nesie dôsledky svojho konania. Riziko škody mohla sama eliminovať tým, že by požiadala o spresnenie dátumu uzavretia zmluvy alebo získala súhlas na vyhotovenie projektovej dokumentácie. Za týchto okolností mesto, ktoré nemalo možnosť ovplyvniť jej konanie, nezodpovedá za majetkovú ujmu žalobkyne (výšku ktorej tiež v dovolaní spochybnilo). Z týchto dôvodov žiadalo neopodstatnené dovolanie zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 O.s.p., proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 238 ods. 1 O.s.p.) preskúmal rozsudok odvolacieho súdu v rozsahu podľa § 242 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie treba zrušiť.

Podľa ustanovenia § 241 ods. 2 O.s.p. dovolanie možno odôvodniť len tým, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v ustanovení § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je viazaný uplatneným dovolacím dôvodom, vrátane toho, ako ho dovolateľ obsahovo vymedzil; dovolacie dôvody neposudzujú podľa toho, ako ich označil dovolateľ, ale podľa ich obsahu.

S ohľadom na § 242 ods. 1 O.s.p. dovolací súd skúmal, či konanie nie je zaťažené procesnou vadou v zmysle § 237 O.s.p. O procesnú vadu konania, ktorá zakladá tzv. zmätočnosť, ide podľa tohto ustanovenia vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Procesná vada tejto povahy nebola v dovolaní tvrdená a v dovolacom konaní ani nevyšla najavo.

Dovolateľka tvrdí, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd použil iný právny predpis, ako mal správne použiť, alebo aplikoval síce správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval.

Odvolací súd založil svoje rozhodnutie na právnom závere, že žalované mesto nezodpovedá za škodu spôsobenú žalobkyni porušením všeobecnej prevenčnej povinnosti (§ 415 Občianskeho zákonníka), ani za škodu spôsobenú úmyselným konaním proti dobrým mravom (§ 424 Občianskeho zákonníka). Dovolateľka napáda správnosť tohto záveru.

V zmysle § 415 Občianskeho zákonníka je každý povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí. Toto ustanovenie zakotvuje všeobecnú preventívnu povinnosť, ktorá je ukladaná tak fyzickým, ako aj právnickým osobám. Zdravie, majetok, príroda a životné prostredie sú chránené aj inými zákonnými ustanoveniami (Občianskeho zákonníka alebo iných právnych predpisov). Pokiaľ neboli porušené konkrétne povinnosti vymedzené týmito (osobitnými) ustanoveniami a konanie (nekonanie) určitého subjektu malo za následok poškodenie zdravia, majetku, prírody alebo životného prostredia, treba skúmať, či si konajúci (nekonajúci) počínal tak, aby

nedochádzalo ku škodám (§ 415 Občianskeho zákonníka). Ak si tak nepočínal, porušil všeobecnú prevenčnú povinnosť a z tohto porušenia mu vznikne zodpovednosť za škodu. Aplikácia § 415 Občianskeho zákonníka prichádza teda do úvahy, ak neexistuje konkrétna právna úprava vzťahujúca sa na určité správanie (konanie alebo zdržanie sa konania), ktorého protiprávnosť sa posudzuje. Dovolateľka správne uvádza, že toto ustanovenie je vtedy použiteľné aj na prípady, v ktorých ide o správanie sa potenciálnych zmluvných partnerov pri predzmluvných rokovaniach (rokovaniach, ktoré predchádzajú uzavretiu tej – ktorej zmluvy).

V zmysle osobitného ustanovenia § 424 Občianskeho zákonníka za škodu zodpovedá aj ten, kto ju spôsobil úmyselným konaním proti dobrým mravom. Pre vznik zodpovednosti za škodu spôsobenú úmyselným konaním proti dobrým mravom sa vyžaduje súčasné splnenie troch podmienok: 1/ úmyselné konanie proti dobrým mravom, 2/ vznik škody, 3/ príčinná súvislosť medzi úmyselným konaním proti dobrým mravom a vznikom škody. K vzniku povinnosti nahradiť škodu je potrebné, aby všetky predpoklady boli splnené súčasne; pokiaľ niektorá z nich chýba, nárok na náhradu škody nevzniká. Pod „úmyselným konaním proti dobrým mravom“ treba rozumieť úmyselné konanie priechiace sa morálnym normám a pravidlám povahy (contra bonos mores), ktoré sú všeobecne uznávané v demokratickej spoločnosti presadzujúcej slušnosť, ohľaduplnosť, porozumenie a vzájomné rešpektovanie. Úmyselné konanie proti dobrým mravom nerešpektuje tieto etické normy a nesie znaky neslušnosti, nepoctivosti, bezohľadnosti, ziskuchtivosti a pod. Pri zodpovednosti za škodu spôsobenú úmyselným konaním proti dobrým mravom môže ísť buď o úmysel priamy (v prípade ktorého zodpovedný subjekt vedel, že svojím konaním spôsobí škodu a súčasne tento následok chcel spôsobiť) alebo nepriamy (v prípade ktorého zodpovedný subjekt vedel, že svojím konaním môže spôsobiť škodu a pre prípad, že ju spôsobí, bol s týmto dôsledkom uzročený). V oboch prípadoch je teda rozhodujúcim znakom úmyslu predchádzajúca vedomosť zodpovedného subjektu, že svojím konaním spôsobuje škodu alebo že ju môže spôsobiť. Ľahostajný vzťah k výsledku konania sa pod nepriamy úmysel nezaraďuje, lebo vzťah ľahostajnosti k následku nestačí na naplnenie vôľovej zložky nepriameho úmyslu; o nepriamy úmysel by však mohlo ísť vtedy, ak by ľahostajnosť konajúceho k tomu, či škoda nastane alebo nenastane, vyjadrovala jeho kladné stanovisko k obom týmto možnostiam. Za škodu treba aj tu považovať majetkovú ujmu (zmenšenie majetkového stavu poškodeného oproti stavu pred škodnou udalosťou). O vzťah príčinnej súvislosti medzi úmyselným konaním proti dobrým mravom a škodou ide vtedy, ak škoda vznikla v dôsledku úmyselného

konania proti dobrým mravom (t.j. ak je medzi nimi vzťah príčiny a následku, pri ktorom platí, že ak by nedošlo k úmyselnému konaniu proti dobrým mravom, nevznikla by ani škoda).

Pre účely ďalšieho výkladu treba zhrnúť, že žalobkyňa v dovolaní vytýka odvolaciemu súdu, že dostatočne nezohľadnil všetky relevantné znaky konania žalovaného (§ 424 Občianskeho zákonníka) v priebehu ich dlhšie trvajúcich rokovaní, ktoré smerovali k uzavretiu zmluvy o nájme nebytových priestorov. Dovolateľka zdôrazňuje predovšetkým to, že žalované mesto konalo nekorektne a vôbec ju neupozornilo na silnejúce protesty občanov, i keď o nich včas vedelo (od apríla 2003) a z ich povahy muselo vedieť, že tieto protesty sú spôsobilé skomplikovať (resp. znemožniť) uzavretie nájomnej zmluvy. Dovolateľka uvádza, že pokiaľ by bola o celej situácii včas informovaná, bola by inak posudzovala aktuálnosť potreby vypracovať projektovú dokumentáciu (neobjednala by ju, a preto by ani na jej strane nedošlo k majetkovej ujme predstavujúcej ňou vyplatenú náhradu za spracovanie tejto dokumentácie). Žalobkyňa úmyselné konanie proti dobrým mravom vidí aj v tom, že po definitívnom zrušení pôvodného uznesenia mestskej rady (ktorá najskôr odsúhlasila zriadenie nájmu nebytových priestorov, potom ale stanovila ich prenajatie v menšom rozsahu) už s ňou žalovaného mesto nekonalo spôsobom, ktorý by zodpovedal dovtedajšiemu priebehu spoločných, niekoľko mesiacov trvajúcich rokovaní a príprav zmluvných podkladov. O tom, že mesto konalo v rozpore s morálkou, svedčí aj to, že bez toho, aby ju nevyzvalo vyjadriť sa, či nemá záujem o nájom nebytových priestorov v menšom rozsahu (zodpovedajúcim požiadavkám mestskej rady) prenajalo nebytové priestory priamemu obchodnému konkurentovi žalobkyne.

Zo spisu vyplýva, že súd prvého stupňa v danom prípade poukázal na celkový priebeh rokovaní účastníkov konania smerujúcich k uzavretiu zmluvy o nájme nebytových priestorov a (z aspektov, ktoré považoval za významné) podal analýzu konania žalovaného. Pri riešení otázky súladu konania žalovaného s dobrými mravmi (zrejme z hľadiska naplnenia znakov významných podľa § 424 Občianskeho zákonníka) vzal na zreteľ nielen záverečné štádium, do ktorého sa dostali rokovania (potenciálnych) zmluvných strán, v ktorom jedna zo strán konala v dobrej viere, že sa nájomná zmluva uzatvorí, ale (zo širších hľadísk) tiež celkové konanie žalovaného. Súd prvého stupňa dostatočne (zodpovedajúc ním právnym záverom, ku ktorým dospel) vysvetlil, v čom videl znaky konania žalovaného priečiaceho sa dobrým

mravom (poukázal nielen na to, že účastníci sa v apríli dohodli, že uzavrujú nájomnú zmluvu, a jednou z podmienok jej uzavretia bolo predloženie projektovej dokumentácie, ale aj na to, že žalované mesto vedelo o silnejúcich protestoch obyvateľov, avšak žalobkyňa o tom vôbec neinformovalo a nevytvorilo jej priestor potrebný na to, aby mohla včas reagovať na zmenenú situáciu – neobjednávať projektovú dokumentáciu).

Na rozdiel od toho odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia len konštatoval, že „nebolo preukázané, že by škoda nastala v dôsledku úkonu, ktorý porušuje dobré mravy, teda úkonu konania či opomenutia smerujúceho proti základným zásadám, názorom a zvyklostiam v spoločnosti“. K tomu iba dodal, že „neuzatvorenie nájomnej zmluvy nemožno považovať za úmyselný úkon porušujúci dobré mravy“ a že „pokiaľ účastníci konania neuzavreli zmluvu o budúcej (nájomnej) zmluve, mala si byť žalobkyňa vedomá všetkých rizík spojených s neuzatvorením nájomnej zmluvy“.

Podľa právneho názoru dovolacieho súdu konštatovanie odvolacieho súdu, že samo neuzatvorenie zmluvy nie je konaním priečiacim sa dobrým mravom, spočíva na prehliadnutí toho, že žalobkyňa za dôvod zakladajúci jej právo na náhradu škody nepovažuje samotnú skutočnosť, že jej neboli prenajaté nebytové priestory (že medzi účastníkmi nedošlo k uzatvoreniu zmluvy o nájme). Žalobkyňa podstatu škody vidí v tom, že pôvodný prístup žalovaného mesta v nej vyvolal presvedčenie, že nájomná zmluva bude istotne uzatvorená, a preto, konajúc v dobrej viere, objednala projektovú dokumentáciu a zaplatila za ňu úhradu. Nebola by tak ale postupovala, pokiaľ by ju mesto včas informovalo o všetkých významných okolnostiach a zmene pôvodnej situácie. Nekorektné, protesty občanov zamlčujúce konanie mesta nesie – podľa názoru žalobkyne – znaky úmyselného správania priečiaceho sa dobrým mravom. Názor odvolacieho súdu, že žalobkyňa v dôsledku neuzavretia zmluvy o budúcej zmluve musí sama znášať negatívne dôsledky všetkých rizík, nie je správny. Sama skutočnosť, že účastníci neuzatvorili zmluvu o budúcej (nájomnej) zmluve, totiž bez ďalšieho neznamena, že by pri ich rokovaní vedúcich k uzatvoreniu (nájomnej) zmluvy nemohlo dôjsť k porušeniu všeobecnej prevenčnej povinnosti zakladajúcej právo na náhradu škody v zmysle § 415 Občianskeho zákonníka.

Pokiaľ ide o konštatovanie odvolacieho súdu, že výsledky vykonaného dokazovania nepreukázali vznik škody v dôsledku úmyselného konania žalovaného proti dobrým mravom,

dospel dovolací súd k záveru, že v tomto smere nie je rozsudok odvolacieho súdu dostatočne preskúmateľný.

Dovolací súd pripomína, že aj odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu musí mať náležitosti uvedené v § 157 ods. 3 O.s.p. (§ 211 O.s.p.). Musí obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozsudku. Odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež poukazom na právne závery, ktoré prijal. Účelom odôvodnenia rozsudku (aj odvolacieho súdu) je predovšetkým preukázať správnosť rozsudku, odôvodnenie ale musí byť zároveň i dostatočným prostriedkom kontroly správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu v konaní o dovolaní.

V prejednávanej veci odôvodnenie napadnutého rozsudku odvolacieho súdu v časti konštatovania, že „nebolo preukázané, že by škoda nastala v dôsledku úkonu, ktorý porušuje dobré mravy, teda úkonu konania či opomenutia smerujúceho proti základným zásadám, názorom a zvyklostiam v spoločnosti“, neumožňovalo dovolaciemu súdu preskúmať správnosť rozhodnutia odvolacieho súdu. Pokiaľ odvolací súd (na rozdiel od súdu prvého stupňa analyzujúceho konanie žalovaného zo širších aspektov) dospel k inému názoru pri posudzovaní otázky, či konanie žalovaného ako celku (teda nie len samo neuzavretie nájomnej zmluvy, ale tiež napríklad včasné neoznámenie významných skutočností) nemalo znaky úmyselného konania proti dobrým mravom, mal v záujme presvedčivosti rozhodnutia podrobnejšie vysvetliť celý svoj myšlienkový postup, aj vrátane toho, prečo nepovažoval za správny názor súdu prvého stupňa. Strohé konštatovanie, že nešlo o konanie relevantné z hľadiska § 424 Občianskeho zákonníka, nemožno považovať za preskúmateľné. Obdobne treba dovolaciemu súdu vytknúť, že pokiaľ už dospel k tomuto záveru, mal v dostatočnej miere vysvetliť, prečo žalované mesto nenesie zodpovednosť v zmysle § 415 Občianskeho zákonníka – samo konštatovanie, že „z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že by žalovaný neplnil všeobecnú prevenčnú povinnosť“, také (postačujúce) vysvetlenie neobsahuje.

Dovolateľka namieta, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Dovolateľkou napadnutý rozsudok nebolo možné v dovolacom konaní podrobiť prieskumu z hľadiska správnosti

zaujatých právnych záverov, lebo (nepreskúmateľné) odôvodnenie napadnutého rozhodnutia nedáva pre toto posúdenie dostatočný podklad. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia je pri tom prejavom a dôsledkom tzv. inej vady konania, na ktorú musí dovolací súd vziať zreteľ, či už bola alebo nebola v dovolaní namietaná (§ 242 ods. 1 O.s.p.).

So zreteľom na uvedenú procesnú vadu (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok odvolacieho súdu zrušil (§ 243b O.s.p.) a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 15. októbra 2009

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková